

PIDIRAC

Pla d'informació de les infeccions respiratòries agudes a Catalunya. Balanç temporada gripal 2014-2015

22/07/2015

**Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències en Salut
Pública**

La vigilància de la Grip a Catalunya va iniciar-se la temporada 1988-1989 i va ser modificada a partir de la temporada 1999-2000, per tal d'aconseguir major representativitat geogràfica i major cobertura en l'obtenció de mostres per a l'estudi virològic. El nombre de metges sentinella participants en aquesta temporada és de 59 (33 de medicina de família i 26 pediatres) ubicats en 41 centres d'atenció primària distribuïts per diverses comarques i amb una cobertura del 0.91% de la població de Catalunya de Catalunya. Aquests professionals recullen mostres faringies i nasals durant tota la temporada i aporten les dades de morbiditat atesa.

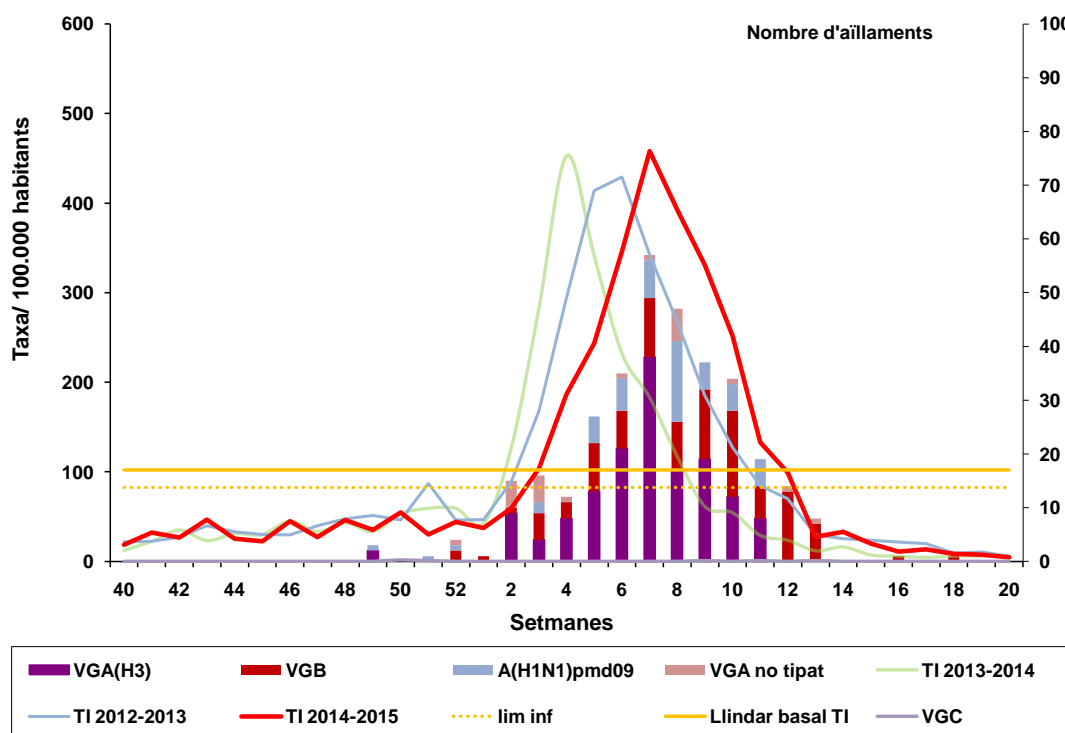
Els virus que s'estudien, a més del virus gripal VGA, VGB, VGC, són el virus respiratori sincicial (VRS), virus para- influença 1, 2, 3 i 4 (VPI), adenovirus (ADV), coronavirus, enterovirus, rinovirus, metapneumovirus i bocavirus.

Els indicadors de morbiditat atesa recollits pels metges sentinella s'obtenen amb una periodicitat diària. Els indicadors els indicadors microbiològics i els de mortalitat (nombre d'enterraments a la ciutat de Barcelona i nombre de defuncions en sis municipis de la província de Barcelona) es recullen setmanalment. S'ha establert el llindar epidèmic per aquesta temporada a **102,02 casos per 100.000 habitants**, en base a les dades d'incidència provinents dels períodes epidèmics de 9 temporades anteriors.

Informació sentinella assistencial

- L'activitat gripal a Catalunya durant la temporada 2014-2015 ha estat moderada i s'ha vist associada predominantment a la circulació del virus de grip A (ratio subtipus H3/H1N1_{pdm09} de 3/1), amb una contribució creixent les darreres setmanes d'activitat de virus de la grip B.
- Ha estat una temporada tardana , a diferència de la temporada estacional de grip prèvia, amb un pic de màxima activitat gripal a principis de febrer 2015 (setmana 7). La taxa d'incidència acumulada global és de **101,2 casos per 100.000 h.** (la temporada anterior va ser de 77,8)
- La duració de l'onada epidèmica ha estat més llarga que la temporada anterior, ha estat de **9 setmanes** amb una incidència màxima de **458,9/ 100.00 habitants** [Temporada 2013-2014 va ser de 7 setmanes amb una taxa màxima d'incidència de 453,5/100.00 habitants]. Figura 1.

Figura 1. Taxa d'incidència de síndrome gripal i nombre d'aïllaments de virus de la grip A i B. Dades procedents de la xarxa sentinella. Temporada PIDIRAC 2014-2015

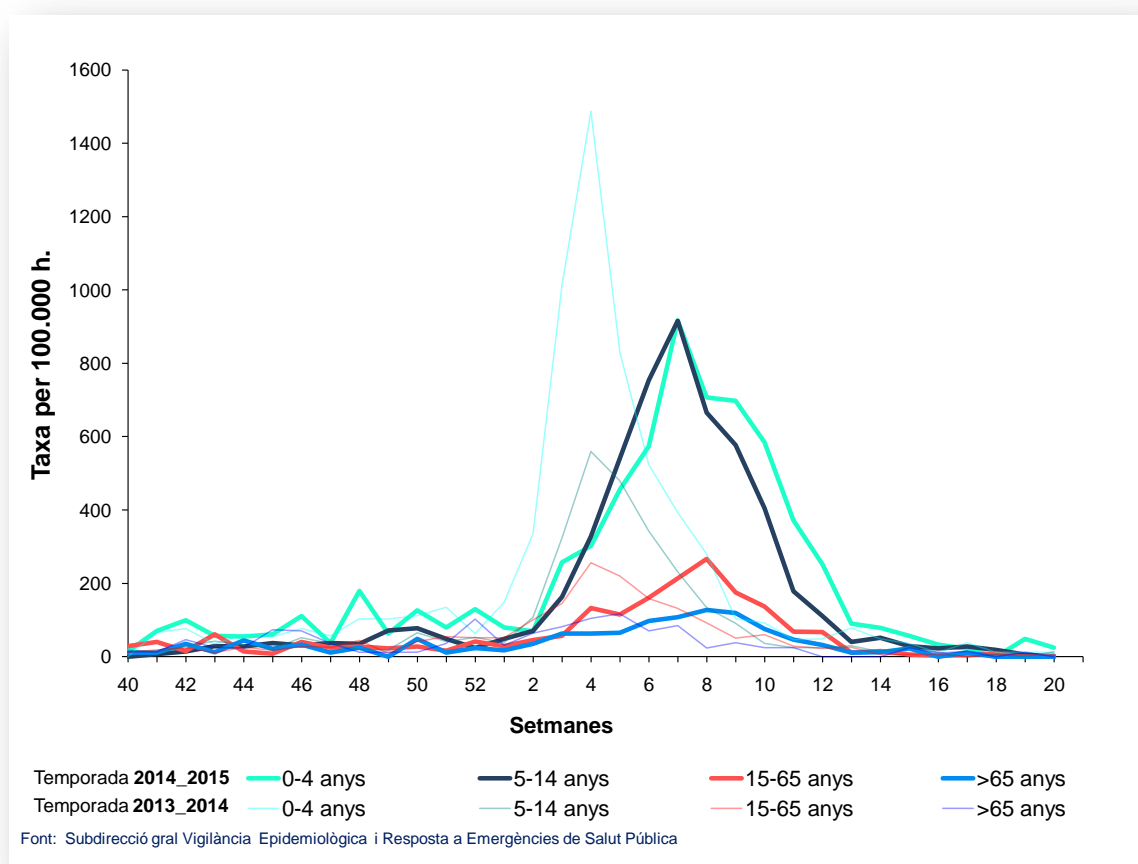

Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

- Els menors de 15 anys han estat el grup d'edat més afectat, com és habitual, i amb unes taxes d'incidència acumulada més alta en el grup dels menors de 5 anys. Malgrat que la incidència acumulada ha estat més elevada que en la temporada anterior, en la darrera el pic d'incidència va ser més elevat en el grup de 0-4 anys. En els adults no s'observen diferències entre ambdues temporades.

Taxa d'incidència acumulada per grup d'edat :	0-4	5-14	15-64	>64
Temporada 2014-2015	213,18	173,98	59,25	36,73
Temporada 2013-2014	194,37	88,69	53,99	36,27

Figura 2. Distribució de Taxes d'incidència per grups d'edat de síndrom gripal i virus de la grip aïllats en població ambulatoria. PIDIRAC 2014-2015

Informació virològica sentinella

Segons l'anàlisi filogenètic dels virus de la grip durant la temporada la major part dels grups genètics del virus A caracteritzats s'han inclòs filogenèticament a:

A/Hong Kong/5738/2014(H3N2) (soca que presenta diferències antigèniques amb la soca vacunal

A/Texas/50/2012 (H3N2)

A/Samara/73/2013(H3N2) (soca tipus inclosa a la vacuna antigripal de la temporada)

A/SouthAfrica/3626/2013(nH1N1) (soca inclosa a la vacuna antigripal de temporada)

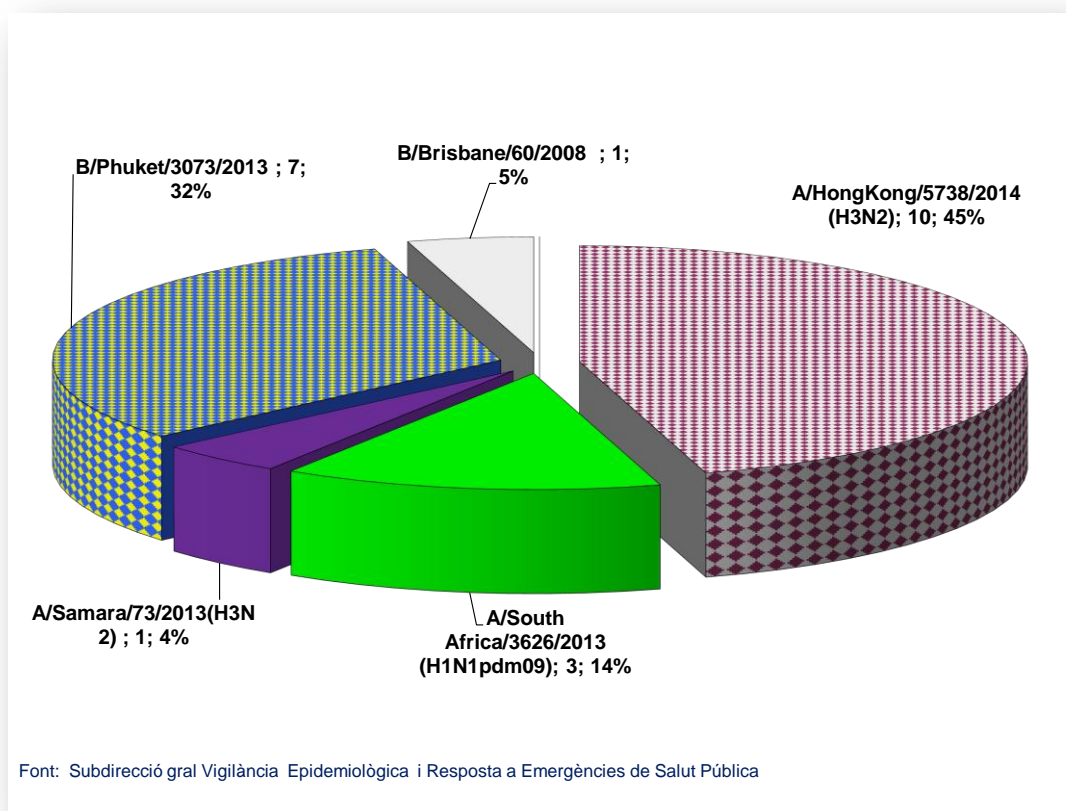
i del virus B a:

B/Phuket/3073/2013 [(lminatge Yamagata) :soca tipus inclosa a la vacuna antigripal]

B/Brisbane/60/2008 [(lminatge Victòria) :soca tipus no inclosa a la vacuna antigripal trivalent]

La distribució es mostra a la figura 3.

Figura 3. Distribució de les soques de virus de la grip circulants. Set 40(2014)-20(2015).
PIDIRAC 2014-2015.

Composició de la vacuna temporada 2014-2015: A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-like virus;

- A/Texas/50/2012 (H3N2)-like virus;
- B/Massachusetts/2/2012-like virus (linaje Yamagata)

(http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2014_15_north/en/) Recommended composition of influenza virus vaccines for use in the 2014-2015 northern hemisphere influenza season. February 2014

Composició de la vacuna temporada 2015-2016:

- A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Switzerland/9715293/2013 (H3N2)-like virus;
- B/Phuket/3073/2013-like virus (linaje Yamagata)

Les vacunes tetravalents inclouen : B/Brisbane/60/2008 –like virus (linaje Victòria).

Recommended composition of influenza virus vaccines for use in the 2015-2016 northern hemisphere influenza season (Febrero 2015): http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/201502_recommendation.pdf?ua=1

No es detecten mutacions de resistència a oseltamivir en cap de les soques analitzades. L'efectivitat vacunal global estimada per aquesta temporada amb les dades obtingudes de les mostres sentinella PIDIRAC és del 33%.

Informació de casos greus hospitalitzats per grip

- Notificats 484 casos greus hospitalitzats confirmats de virus de la grip amb un predomini de virus de la grip A (85,3%)[20% AH1N1pmd09 i 33% AH3]. Figura 4.

La distribució de les soques caracteritzades filogenèticament mostren un predomini de la soca A/Hong Kong/5738/2014(H3N2) que presenta diferències antigèniques amb la soca vacunal A/Texas/50/2012 (H3N2) .Figura 5.

- 29% han requerit ingrés a l'UCI ; 90% amb algun factor de risc i 70,5% presenten pneumònia.
- El 77,5% dels casos van rebre tractament amb oseltamivir.
- 70% dels quals no estaven vacunats (59% són >64 anys no vacunats)

S'han produït 62 defuncions en els casos greus hospitalitzats confirmats de grip , el 80,4% eren majors de 65 anys i d'aquests el 60% són majors de 80 anys

(promig d'edat 75 anys DS=16,5; mediana de 78 anys amb un rang de 0-98 anys).

- El 98,1% presentava algun factor de risc de complicacions
- El 64,5 % no estaven vacunats.
- De la setmana 17 a la 20 no es notificà cap més cas

Taula 1. Comparativa de dues temporades PIDIRAC 2013-2014 i 2014-2015.

Comparativa Temporades 2013-2014 vs 2014-2015

	Temporada 2013-2014	Temporada 2014-2015
Pic taxa d'incidència	453x100.000 h (set 4)	458x100.000h (set 7)
Nombre total de casos greus ingressats	412	484
Defuncions	42	62
% defuncions	10,2	12,8

Font: Subdirecció de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública, ASPCAT

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya

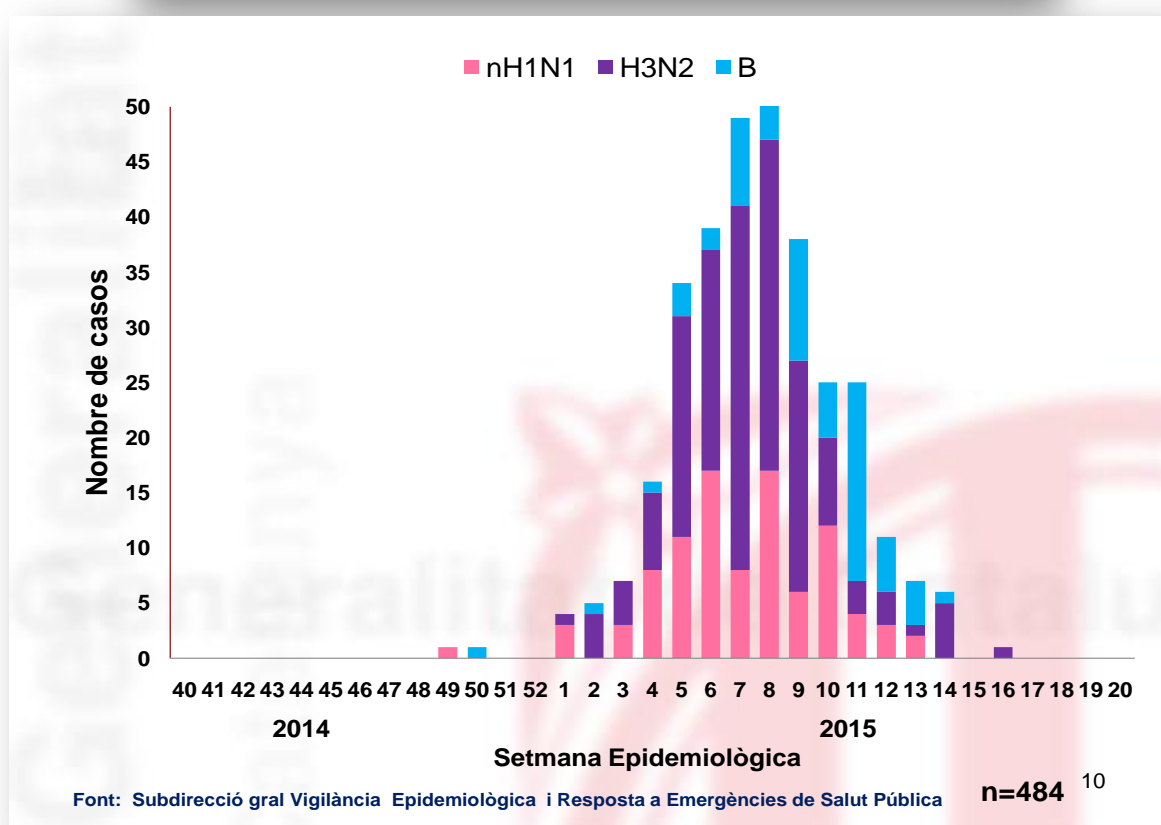

Figura 4. Distribució de tipus i subtipus de virus de la grip en els casos greus hospitalitzats confirmats de grip. PIDIRAC 2014-2015

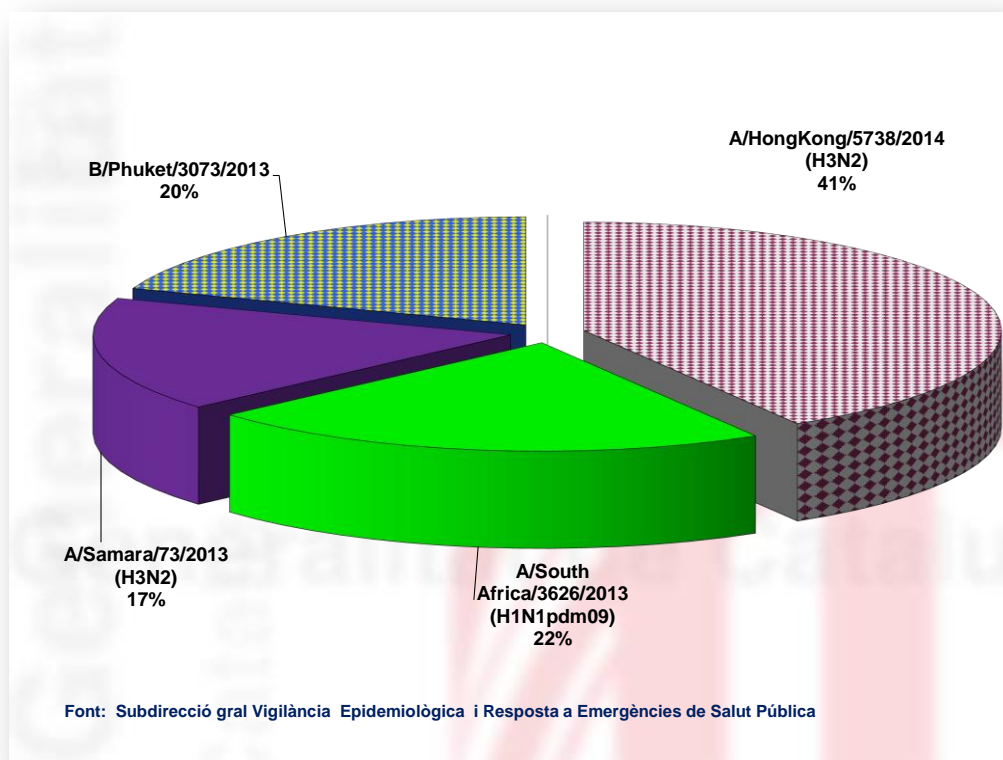

Figura 5. Distribució de soques filogenètiques de virus de la grip en els casos greus hospitalitzats confirmats de grip. PIDIRAC 2014-2015.

Conclusions

- Temporada gripal d'activitat moderada, d'inici amb un cert retard (2 setmanes aproximadament sobre el que és habitual) i amb una durada d'onada epidèmica dintre dels paràmetres normals (8 setmanes).
- Predomini de circulació de tipus viral grip A AH3 /AH1N1pmd09 i B.
- Afectació majoritària de els menors de 15 anys com en temporades anteriors.
- 17% més casos greus ingressats que en la temporada anterior.
- 2.6% increment de defuncions en els ingressats respecte la temporada anterior

Estimació de l'efectivitat de la vacuna de la grip : Temporada 2014-2015.

Font : Xarxa sentinella de vigilància de les infeccions respiratòries agudes de Catalunya. PIDIRAC en Atenció Primària Subdirecció de Vigilància i Resposta a Emergències en Salut Pública

Durant la temporada 2014-2015 s'ha dut a terme una avaluació de l'efectivitat vacunal de la vacuna de la grip per a la prevenció de la infecció confirmada per laboratori amb les dades obtingudes de les mostres de la xarxa sentinella de vigilància de la grip en atenció primària PIDIRAC.

Casos vacunats = 25 (7,8%) (8 VGB i 13 AH3, 4 H1N1pdm09)/318 (exclosos no tipables i virus de la grip C)

El nombre de mostres positives a virus de la grip A subtipats (H3N2 , H1N1pdm09) ha estat de 205 casos dels quals 16 eren vacunats , de un total de 934 mostres de les quals 99 estaven vacunats (s'han exclòs les mostres que no consta informació vacunal) .

L'estimació de l'efectivitat global de la vacuna antigripal 2014-2015 ha estat del

EV* = 33,3% (IC95%-5,5-57,8)

* EV=1-OR

La efectivitat vacunal (EV) en front de casos confirmats de A(H1N1)pdm09 va ser més elevada (32,5%) en comparació a A(H3N2) que ha resultat ser del 25%.

En el cas dels virus de la grip B , l'efectivitat vacunal ha estat del 38,9%

Malgrat la baixa efectivitat en la prevenció de la infecció, és important tenir en compte l'efecte sobre la prevenció de complicacions i hospitalitzacions derivades de la infecció amb virus de la grip que pot arribar a ser de prop del 70%.¹

1.Puig-Barbera J, et al.Euro Surveill. 2015;20(8):pii=21044. Available online: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=21044>

Enllaços d'interès

- Informació sobre la grip a Catalunya: [Canal grip](#)
- Informació sobre la grip a l'Estat espanyol: [Sistema de vigilancia de la gripe en España](#)
- Informació sobre la grip a Europa: [European Centre for Disease Prevention and Control](#)
- Informació sobre grip a la resta de regions:
[Centers for Disease Control and Prevention Fluview](#)
[WHO Influenza Surveillance](#)

- Informació sobre la grip aviària:

[Informació actualitzada referent a la grip aviària causada pel virus de la grip A\(H5N1\) en humans](#)

[Informació referent a la grip aviària causada pel virus de la grip A\(H7N9\)](#)

Informació sobre el virus de la grip A(H1N1)pdm09:

[Balanç de la primera onada de la pandèmia de grip A\(H1N1\)](#)

[WHO. Global Alert and Response \(GAR\)](#)